

УДК 378.091.3:373.5.011.3-051]62/68

*Ляшенко Марина, кан.пед.наук,
доцент кафедри теорії та методики професійної підготовки
Конько Антоніна, студентка
НПУ імені М. П. Драгоманова,
м. Київ, Україна*

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ З ОСНОВ МАРКЕТИНГУ У СИСТЕМІ MOODLE

***Анотація.** У статті розглядається актуальність проблеми організації самостійної роботи майбутніх педагогів професійного навчання з основ маркетингу в умовах дистанційного навчання. На основі визначених методичних принципів системи Moodle автори пропонують такі види самостійної роботи з маркетингу, як: написання есе, аналіз ситуаційних вправ, виконання кейсів, підготовка відео відповідей з проблемних питань та інші.*

***Ключові слова:** самостійна робота, педагог професійного навчання, основи маркетингу, дистанційне навчання, система Moodle.*

*Liashenko Maryna, PhD (Pedagogy)
Konko Antonina, student
National Pedagogical Dragomanov University
Kyiv, Ukraine*

THE ORGANIZATION OF SELF-STUDY OF PROSPECTIVE VOCATIONAL TRAINING TEACHERS ON THE BASICS OF MARKETING IN THE MOODLE SYSTEM

***Abstract.** The article considers the relevance of the problem of organizing self-study of prospective vocational training teachers on the basics of marketing in the terms of distance learning. Based on certain methodological principles of the Moodle system, the authors offer such types of self-study on marketing as: essay writing, analysis of situational exercises, case studies, preparation of video responses to problematic questions and others.*

***Key words:** self-study, vocational training teacher, basics of marketing, distance learning, Moodle system.*

На сьогодні вагоме місце в системі підготовки майбутніх педагогів професійного навчання посідає проблема організації самостійної роботи в умовах дистанційного навчання. Це пов'язано як з проблемами Всесвітнього характеру, так і з швидкими змінами у всіх сферах життя українського суспільства. Підтримуємо також думку науковця М. Умрик, яка зазначає, що «не тільки зовнішні причини, які відбуваються в освіті, спонукають освітян все більше уваги приділяти організації самостійної роботи студентів та учнів, а й ціла низка внутрішніх причин, однією з яких є головна – неспроможність вчорашніх випускників вищих навчальних закладів через брак самостійності, самоорганізованості, нездатності до самоосвіти [6, с. 192].

Серед педагогів, які розглядали проблему самостійного навчання, були: Я. А. Коменський, Ж. Ж. Руссо, О. М. Радищев, К. Д. Ушинський. Питання організації самостійної роботи студентів розкриваються у свої працях Ю. Бабанський, В. Бондар, О. Мороз, Н. Сагіна, П. Сікорський, М. Скаткін, В. Шпак та ін.

Самостійна робота – діяльність студентів, яка полягає в самостійному визначенні мети, завдань, засобів їх досягнення на основі пізнавальних потреб та інтересів; виборі власного пізнавального шляху, спрямованого на створення творчого освітнього продукту; аналізі результату [3, с. 19].

Самостійна робота являється однією з обов'язкових видів навчально-пізнавальної діяльності студента, що виконує різні функції, серед яких важливе значення мають:

- навчальна, яка полягає в опрацюванні першоджерел, що сприяє більш глибокому осмисленню вже засвоєної суми знань;

- пізнавальна, призначення якої полягає в опануванні нової суми знань, розширенні меж світогляду;

- коригуюча, яка передбачає осмислення новітніх теорій, концепцій, категорій, підходів до визначення сутності відомих понять, напрямків розвитку науки тощо;

- стимулююча, сутність якої полягає у такій організації самостійної роботи, коли студент отримує задоволення від результатів пізнавальної діяльності;

- виховна, спрямована на формування таких якостей, як воля, цілеспрямованість, відповідальність, дисциплінованість;

- розвиваюча, спрямована на розвиток самостійності, творчості, дослідницьких умінь особистості [4, с. 195-196].

В умовах світової пандемії 2020 року навчання у закладах вищої освіти здебільшого здійснюється з використання дистанційних форм навчання. Дистанційне навчання – форма організації і реалізації навчально-виховного процесу, за якою його учасники (об'єкт і суб'єкт навчання) здійснюють навчальну взаємодію принципово і переважно екстериторіальної (тобто, на відстані, яка не дозволяє і не передбачає безпосередню навчальну взаємодію учасників віч-на-віч, інакше, коли учасники територіально знаходяться поза меж можливої безпосередньої навчальної взаємодії і коли у процесі навчання їх особиста присутність у певних навчальних приміщеннях навчального закладу не є обов'язковою [2].

Сьогодні в світі є багато різноманітних можливостей для здійснення самостійної освіти з використання інформаційних технологій. Щоб навчання було зручним і успішним, використовують різні платформи, однією з яких є середовище Moodle.

Moodle – це модульне об’єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment), яке дозволяє будь-кому за допомогою Інтернету і, перебуваючи в будь-якому місті, оволодівати навчальним матеріалом, самому створювати дистанційні курси та проводити освітні процеси на відстані [1, с. 64].

Система Moodle є багатогранною платформою, яка дозволяє реалізовувати основні методичні принципи: мобільність, конфіденційність, доступність, інтерактивність, динамічність, постійність, які є необхідними для самостійного освоєння знань.

На основі визначених принципів системи Moodle та її можливостей, нами пропонується наступні види самостійної роботи з основ маркетингу:

- підготовка доповідей, повідомлень, рефератів за вказаним переліком тем;

- написання есе як можливість студентів розкрити власне бачення на зазначену проблему після опрацьованого нового матеріалу. Так, для прикладу, наведемо тему есе з основ маркетингу: «Емоційний маркетинг – технологія майбутнього чи реалії сьогодення»

- робота з літературою, її аналіз. Розкриття основних здобутків маркетингу через призму актуальних досліджень та публікацій українських та закордонних науковців;

- опрацювання лекційного матеріалу;

- виконання ситуаційних вправ;

- розроблення презентацій та відеороликів;

- підготовка мініпроектів маркетингових досліджень (розробка анкет).

- перегляд фільмів, що наочно демонструють використання маркетингових інструментів. Так, американський фільм «Сироп» 2013 р. про те як за допомогою маркетингу просувати новий продукт від ідеї його створення до процесу реалізації;

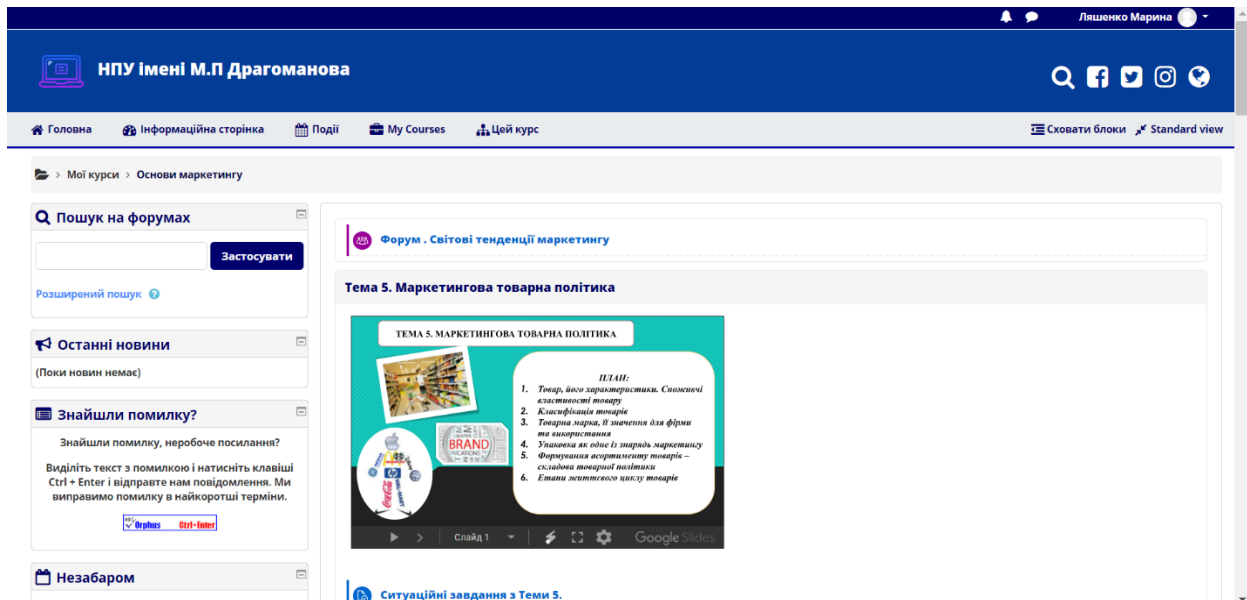
- виконання кейсів. Приклад: «Таргетингова реклама – вибір найкращого часу для її запуску»;

- створення форуму «Сучасні тенденції маркетингу» (рис. 1).

- Титова Н. М. зазначає, що «одна з найсильніших сторін модульної об’єктивно-орієнтованої системи управління навчальними ресурсами MOODLE є широкі можливості для комунікації студентів і викладачів. Дана система підтримує обмін файлами будь-яких форматів і цей обмін може відбуватися як між студентом і викладачем, так і між самими студентами. Якщо викладачеві необхідно оперативно проінформувати одразу всіх студентів або надіслати їм дані (це може бути і зображення зокрема), то елемент курсу «Форум» дає можливість ефективно організувати обговорення завдання, проблеми тощо,

проконсультувати одночасно всіх учасників (студентів). Є можливість вибрати тип форуму:

- – звичайний з обговорення однієї теми;
- – спільний, доступний для всіх учасників (студентів);
- – з однією лінією обговорення для кожного користувача [5, с. 121].

Рис. 1 Сторінка навчальної дисципліни «Основи маркетингу» в системі Moodle НПУ імені М.П. Драгоманова

Таким чином, самостійна робота є однією з ефективних форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. Вона надає певну свободу для творчості та можливість створювати власну траєкторію опановування професією. Зараз як ніколи цінується випускники з широким спектром умінь та навиків самостійно опрацьовувати інформацію, здійснювати її аналіз та здатних пропонувати свої власні ідеї та нестандартні рішення тих чи інших ситуацій. Вважаємо, що інформаційне середовище Moodle є одним з найкращих засобів організації самостійної роботи майбутніх педагогів професійного навчання в умовах дистанційного навчання.

Список використаних джерел

1. Басараба Н. Платформа дистанційного навчання Moodle та її використання в організації навчального процесу. *Нова педагогічна думка*. 2013. № 2. С. 63-66.
2. Биков В. Ю., Кухаренко В. М., Сиротенко Н. Г. Технологія створення дистанційного курсу. Навч. Посібник. К.: Міленіум, 2008. 324 с.
3. Головка Н. Самостійна робота як складова навчального процесу у вищій школі. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка*. 2015. Випуск 2. С. 19-22.
4. Железнякова Е. Ю. Організація самостійної роботи студентів у системі Moodle. *Новітні комп'ютерні технології*. Кривий Ріг : Видавничий центр ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2014. Том XII : спецвипуск «Хмарні технології в освіті». С. 194-203.

5. Титова Н. М. Використання інноваційного підходу при викладанні дисципліни "Діловодство" майбутнім учителям технологій. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2012. № 6(3). С. 118-122.

6. Умрик М. А. Досвід організації самостійної роботи студентів в умовах дистанційного навчання. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 2: Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*. Київ, 2017. Випуск №5(12). С. 192-195.

УДК 378.147: 504

*Ладика Марина, канд. с.-г. наук, доцент,
Бережняк Євген, канд. с.-г. наук, доцент,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Київ, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ КАРТОГРАФІЧНИХ МЕТОДІВ У ПІДГОТОВЦІ ЕКОЛОГІВ (на прикладі Національного університету біоресурсів і природокористування України)

Анотація. Розкрито специфіку викладання блоку картографічного спрямування у підготовці фахівців-екологів у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (м. Київ). Відзначено, що здобувачі набувають спеціальні фахові компетенції внаслідок вивчення таких дисциплін як: «Картографічні методи в екології», «Основи ГІС-технологій» та «Моніторинг довкілля (геоінформаційний моніторинг)». Основні поняття топографо-картографічного характеру та використання картографічних методів для аналізу і прогнозу зміни стану навколишнього середовища студенти отримують в результаті засвоєння курсу «Картографічні методи в екології». Дисципліна «Основи ГІС-технологій» забезпечує здобувачу уміння використовувати базові геоінформаційні системи для управління природними ресурсами. «Моніторинг довкілля (геоінформаційний моніторинг)» формує у студентів уміння й практичні навички проведення моніторингу стану довкілля із використанням сучасних інформаційних технологій. Представлено структуру дисциплін та їх інформаційне наповнення.

Ключові слова: картографічні методи, екологи, компетенції, геоінформаційні системи, моніторинг довкілля

*Ladyka Maryna, PhD (Agricultural Sciences), Associate Professor,
Berezhniak Yevhen, PhD (Agricultural Sciences), Associate Professor
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine,
Kyiv, Ukraine*

USAGE OF MODERN CARTOGRAPHY METHODS FOR TEACHING STUDENTS OF ECOLOGY FACULTY (on example of National university of life and environmental sciences of Ukraine)

Abstract. In the article are shown aspects of group of cartographic disciplines teaching for the training students of specialty 101 "Ecology" at the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine (Kyiv). It is noted, that students acquire special professional competencies as a result of studying such disciplines as "Cartographic methods in ecology", "Fundamentals of GIS-technologies" and "Environmental monitoring (geoinformation monitoring)". Main concepts of topographic and cartographic nature and the using of cartographic